

КАФЕДРА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС

з дисципліни «Філософія культури»

Освітній рівень	Другий	Курс	1
Ступінь освіти	Магістр	Семестр	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	025 Музичне мистецтво; 026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Підготовка магістра	Лекції	16
Статус	вибіркова	Семінари	16
		Практичні	-
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	88
		Семестровий контроль	Залік

Інформація про викладачів

ПІБ, посада	Черненко Володимир Олександрович
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Chernenko.pdf
e-mail	ravliks@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Філософія культури» складено відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістрів та навчального плану. Силабус визначає обсяги знань, які мають здобути магістри, комплекс умінь та компетентностей, яких повинні набути магістри відповідно до вимог освітньо-наукової програми, алгоритму вивчення дисципліни «Філософія культури», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання результатів навчання магістрів.

Метою вивчення навчальної дисципліни є: надати здобувачам вищої освіти уявлення про генезу культурологічної та мистецтвознавчої думки в її історичному аспекті, розкрити місце і роль театрального та музичного мистецтва у загальному процесі культуротворення; дати уявлення про базові концептуальні засади осмислення людиною еволюції культурогенезу та феномену художньої творчості. Курс охоплює основні теоретичні концепції виникнення, становлення та побудови структурних закономірностей феномену культури та мистецтва.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- теоретичні підгрунття концепцій культурогенезу та історичного розвитку мистецтва;
- базові культурологічні та мистецтвознавчі категорії;
- специфіку прояву та функціонування музичного та театрального мистецтва на різних історико-культурних етапах.

Уміти:

- аналізувати основні тенденції розвитку культури та мистецтва в їх історичній ретроспективі та перспективі;
- аналізувати артефакти музичного та театрального мистецтва на тлі загального процесу культурогенезу;
- виявляти логіку та специфіку культуротворчого процесу.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей (компетентності за ОПШ)**, зокрема:

- ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної та театральної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає

проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики і театру у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК9. Здатність працювати автономно.
- ЗК10. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ФК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології культурології та мистецтвознавства;
- ФК6. Здатність використовувати знання з культурології та мистецтвознавства в процесі творчої діяльності;
- ФК7. Здатність володіти культурологічним науково-аналітичним апаратом та використовувати його у практичній діяльності;
- ФК9. Здатність розуміти основні шляхи історичного розвитку культури та мистецтва;
- ФК10. Здатність застосовувати базові знання про основні культурологічні та мистецтвознавчі концепції та ідеї;
- ФК11. Здатність оперувати професійною термінологією.

Програмні результати навчання за ОПШ:

- ПРН10. Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.
- ПРН11. Планувати і здійснювати дослідження у сфері культури та мистецтва; відшукувати, обробляти та аналізувати необхідну інформацію; аргументувати висновки, презентувати і обговорювати результати досліджень.
- ПРН12. Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

Перелік тем

Тема 1. Культура та її виміри. Мистецтво як особлива складова культурогенезу.

Тема 2. Специфічні риси мистецтва. Мистецтво як соціальний феномен.

Тема 3. «Знак», «символ», «художність» - структурні елементи мистецтва.

Тема 4. «Дискурс», «текст», «інтертекст», «гіпертекст»: зміст та інтерпретація.

Тема 5. Класифікація і типологія мистецтва: основні підходи.

Тема 6. Аналіз творів мистецтва: логіка, методологія, герменевтика.

Тема 7. Артефакт мистецтва як об'єкт художньої комунікації: особливості та проблематика.

Тема 8. Концептуальна термінологія сучасного культуротворчого процесу: постмодерні експлікації.

Форми та технології навчання

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні заняття (лекції та практичні заняття). У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної дисципліни, виконують запропоновані завдання.

Навчальні ресурси

Навчання проходить за допомогою інтернет-ресурсів, спеціальної літератури, конспекту лекцій. Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D		
60–63	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів.

Рівні компетентності	Національна шкала	ECTS шкала	Критерії оцінювання
Високий рівень 90-100	Відмінно	A	<p>Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на високому рівні та постійно поновлює їх. Оволодів професійною термінологією. Чітко розуміє логічні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами.</p> <p>Опрацьовує матеріал на творчому рівні та використовує певний обсяг позапрограмного матеріалу. Виконує стандартні завдання та розв'язує деякі завдання підвищеної складності. Самостійно працює із додатковим матеріалом з навчального курсу.</p>

<p>Достатній рівень 82-89 75-81</p>	<p>Добре</p>	<p>В, С</p>	<p>Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на достатньому рівні. Оволодів професійною термінологією. Робить узагальнення, іноді наводить власні висновки. Знаходить логічні зв'язки між окремими темами курсу. Виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно виправити і пояснити.</p>
<p>Середній рівень 64-74 60-63</p>	<p>Задовільно</p>	<p>Д, Е</p>	<p>Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на середньому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення майже усіх термінів. Виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно пояснити після виправлення викладачем. Рідко виявляє ініціативу під час занять. Не виявляє самостійного творчого мислення та ініціативи під час навчальних занять.</p>
<p>Незадовільний рівень 35-59 0-34</p>	<p>Незадовільно</p>	<p>FX, F</p>	<p>Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на початковому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення лише деяких термінів, пояснює їх спрощено. Переказує прочитаний матеріал без</p>

			<p>пояснень та аналізу. Виконує стандартні завдання з грубими помилками. Не виявляє пізнавального інтересу до навчальної дисципліни. Працює безсистемно. Виконує тільки окремі завдання.</p>
--	--	--	--

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>

Рекомендована література

1. Гвоздік О.І. Раціональність: загальна теорія та логіка історії. Київ, 1994. с. 92.
2. Безвершук Ж.О. Культурологія : відповіді на питання екзаменаційних білетів : навч. посіб. Київ, 2010. 326 с.
3. Дзюба Т. А. Літературно-естетична концепція Пантелеймона Куліша: автореф. дис.... канд. філол. Наук. Київ, 1998. 19 с.

4. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: франківський період. Київ, 1992. 110 с.
5. Заславський Д.И. Михайло Драго манов: життя і літературно-дослідницька діяльність. Київ, 1964. 199 с.
6. Культурологія: українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / [авт.: М.М. Закович та ін.]; за ред. М.М. Заковича. Київ, 2010. 589 с.
7. Михайловська Н.А. Екзистенційний характер української філософської думки як відображення специфіки національної ментальності: автореф. дис. д-ра філос. наук. Львів, 1998. 34 с.
8. Онтологічні проблеми культури. Київ, 1994. 256 с.
9. Павленко Ю. Методологічні засади теорії цивілізаційного процесу: автореф. дис. д-ра філос. наук: спец. Київ, 1996.- 29 с.
10. Попович М.В. Нарис історії культури України. Київ, 1998. 728 с.
11. Прилуцька АЄ. Культурологія: модульний курс : навч. посіб. для ВНЗ. Харків, 2009. 287 с.
12. Суспільство на порозі XXI століття: філософське осмислення плінного світу. Київ, 1999. 265 с.
13. Реконструкція світоглядних парадигм (нові тенденції в західній філософії). Київ, 1995. 190 с.
14. Шейко В.М. Глобальні проблеми земної цивілізації: минуле та сьогодення / В.М. Шейко // Вісн. Кн. Палати, 2000. - № 10. С. 26-32.
15. Carrolle N. Philisophy and the Moving Imag. Oxford, 2021. 416 p.
16. Carrolle N. A Teory of Art. Oxford, 1999. 304 p.
17. Berger K. A Teory of Art. Oxford, 304 p.
18. Zangwill N. Aesthetic Creation. London. 2012. 204 p.